

Plus

Alle Amsterdamse nieuwbouw moet voortaan regenwater opvangen

Om wateroverlast te voorkomen moet alle nieuwbouw in Amsterdam regenwater gaan opvangen, door groene daken bijvoorbeeld. Bestaande woningen ontspringen de dans, behalve bij een grote verbouwing.

Bart van Zoelen 2 april 2021, 10:28

Groene daken, tuinen en zonnepanelen in Amsterdam, zo stelt het initiatief Rooftop Revolution het zich voor. BEELD ALICE WIELINGA/ROOFTOP REVOLUTION

De opwarming van de aarde gaat hand in hand met hoosbuien die vaker voorkomen. Een dichtbevolkte, oude stad is daar niet op berekend, zo bleek nog in 2014 toen de Rivierenbuurt blank stond na stortregens. Het Amsterdamse riool kan hooguit 20 millimeter neerslag per uur verwerken.

Nieuwe gebouwen in de stad moeten daarom voortaan per vierkante meter 60 millimeter regenwater zelf opvangen. Dat staat in de 'hemelwaterverordening' die wethouder Laurens Ivens (Openbare ruimte) donderdag naar de gemeenteraad heeft gestuurd. Voor een perceel van 100 vierkante meter betekent het dus dat er 6000 liter water wordt vastgehouden, die daarna heel geleidelijk wordt afgevoerd naar het riool.

Of beter nog: het water wordt hergebruikt om het toilet door te spoelen. Of het wordt doorgesluist tot in de bodem, waar het grondwater vaak laag staat nu delen van het jaar gortdroog worden, ook weer vanwege klimaatverandering.

Hoosbui, dus overlast bij het Weesperplein, 26 februari 2020. BEELD JAKOB VAN VLIET

Groen dak bij grote verbouwing

Daar is het Ivens dus om te doen. “Door standaard te zorgen voor wateropvang en vertraagde afvoer bouwen we klimaatbestendige wijken en kunnen we schade voorkomen,” zegt hij in een persbericht. Grote delen van de stad zijn kwetsbaar voor hoosbuien, zo bleek eerder al. Behalve de Rivierenbuurt zijn onder meer delen van de Indische Buurt, de Bellamybuurt en de Concertgebouwbuurt aangewezen als ‘regenwaterknelpunten’.

Grote bouwprojecten werden via de waterschappen al verplicht om regenwater op te vangen. Die verplichting wordt nu uitgebreid naar alle nieuwbouw. In de verhitte discussie over de bouwwoede in versteende buurten als Oud-West en Oud-Zuid is de gedachte opgekomen dat deze verplichting ook moet gelden voor een grote verbouwing, zoals een onderkeldering of een extra verdieping op het huis. Als toch al zoveel overhoop wordt gehaald, is een groen dak een kleine moeite, is de redenatie.

Bestaande woningen ontspringen de dans. Amsterdam investeert al meer in waterberging in de openbare ruimte, zoals onder straten. Samen met de extra eisen voor nieuwbouw zou het genoeg moeten zijn om wateroverlast te voorkomen, verwacht Ivens. In buurten waar de grootste wateroverlast wordt verwacht kan een verplichting alsnog volgen, maar voorlopig hoopt Ivens dat het informeren en stimuleren van huiseigenaren volstaat.

Niet iedereen vond de wateroverlast een probleem in de Rivierenbuurt. BEELD RUBEN STEEMAN

Regels op andere plekken

Dat is een keuze, want andere gemeenten hebben de verplichting om regenwater op te vangen al wel uitgebreid naar bestaande woningen. Door het hoogteverschil op de uitlopers van de Utrechtse Heuvelrug heeft het Gooise Laren al verschillende keren natte voeten gekregen. In 2016 werd daarom besloten om alle woningen verplicht af te koppelen van het riool.

Regenwater afvoeren langs een andere weg dan het riool is op de Gooise zandgronden overigens wel wat eenvoudiger dan in het volle Amsterdam met zijn zompige veengrond. Daar komt bij dat in het welgestelde Laren ook wel enige ruimte is om water vanaf het dak tijdelijk een plekje te geven, of dat nou in het gazon is, een vijver, of een sloot in de buurt. Niet voor niets wilde Laren hiermee beginnen in de hoger gelegen villawijken.

Maar de hemelwaterverordening leidde in Laren tot verhitte discussies. De kosten konden flink oplopen – gemiddeld: 1700 euro! – en dat iedereen een aannemer moest inschakelen beloofde een hoop gedoe. Uiteindelijk heeft de gemeente de werkzaamheden en de kosten naar zich toe getrokken. Buurt voor buurt wordt Laren tot 2025 ‘regenklaar’ gemaakt. Daarmee zijn de werkzaamheden natuurlijk niet gratis, zegt een woordvoerder. Alle inwoners betalen daaraan mee door een flinke verhoging van de rioolheffing.

Overigens hebben ook Landsmeer en Waterland al jaren een hemelwaterverordening. Als de gemeente een buurt aanwijst kunnen ook daar bestaande woningen worden verplicht om de regenpijp af te koppelen van het riool. In Landsmeer is het zover nog niet gekomen, in Waterland wel.